

Curriculum Vitae

Informații personale

Nume / Prenume Cernei Alexandru
Adresa(e) mun. Chișinău, [redacted]
Telefon(oane) tel: [redacted]
E-mail(uri) alexandru.cernei@procuratura.md
Naționalitate(-tăți) Republica Moldova
Data nașterii 13.10.1984
Sex Masculin
Starea civilă Căsătorit, 4 copii

Loc de muncă vizat / Domeniu ocupațional Procuror în Procuratura Anticorupție

Experiența profesională

Perioada 2010-2012
Funcția sau postul ocupat Ofițer de urmărire penală în Inspectoratul de poliție Centru din mun. Chișinău
Numele și adresa angajatorului Ministerul Afacerilor Interne
mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 75
Tipul activității sau sectorul de activitate
Perioada 01.10.2014 - prezent
Funcția sau postul ocupat Procuror în Procuratura Anticorupție
Numele și adresa angajatorului Procuratura Anticorupție
mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 198
Tipul activității sau sectorul de activitate Exercitarea UP, conducerea UP și reprezentarea acuzării de stat în judecată. Responsabil pentru Regimul Secret și controlul activității speciale de investigație a CNA.

Educație și formare

Perioada 2016-2018
Calificarea/diploma obținută Magistru în drept, Specialitatea drept penal;
Numele și tipul instituției de învățământ/furnizorului de formare Universitatea Liberă Internațională din Moldova.
Perioada 2012-2014
Calificarea/diploma obținută Instruire inițială a candidaților la funcția de procuror;
Numele și tipul instituției de învățământ/furnizorului de formare Institutul Național de Justiție.

Perioada	01.09.2011-29.12.2011			
Calificarea/diploma obținută Numele și tipul instituției de învățământ/furnizorului de formare	Cursuri privind activitatea poliției; Academia de Poliție din Moldova.			
Perioada	2002-2007			
Calificarea/diploma obținută Numele și tipul instituției de învățământ/furnizorului de formare	Licențiat în Drept; Universitatea de Stat din Moldova, Specialitatea Drept Internațional.			
Perioada	1991-2002			
Calificarea/diploma obținută Numele și tipul instituției de învățământ/furnizorului de formare	Diplomă de bacalaureat; Școala Medie de Cultură Generală din sat. Milești rn. Nisporeni.			
Limbi străine cunoscute				
Autoevaluare	Înțelegere		Vorbire	
	Citire	Scriere	Participare la conversație	Discurs oral
Rusă	- Utilizator experimentat	- Utilizator experimentat	- Utilizator experimentat	- Utilizator experimentat
Engleză/Italiană	- Mediu	- Mediu	- Mediu	- Mediu
Competențe și abilități sociale	- Spiritul de inițiativă și abilități de leadership; - O bună capacitate de comunicare, negociere și soluționare a conflictelor.			
Competențe și aptitudini organizatorice	- Punctualitate, responsabilitate, planificare, capabil de a lucra eficient și profesionist ca membru de echipă.			
Competențe și aptitudini de utilizare a calculatorului	- O bună stăpânire a instrumentelor Microsoft Office™, PowerPoint, Excel, Internet (procesor de text, calcul tabelar, software pentru prezentări etc).			
Activități creative și hobby-uri	- Cititul, șah, tenis de câmp, alergatul, înotul.			
Permis de conducere	CAT. A, B			

Data: 15 mai 2024

Alexandru Cernei

Consiliului Superior a Procurorilor

SCRISOARE DE MOTIVAȚIE

Vă prezint această scrisoare de motivație ca rezultat al anunțului privind demararea concursului public pentru selectarea candidatului la funcția de Procuror General, inițiat prin Hotărârea CSP nr.1-102/2024 din 15 aprilie 2024.

Actualmente alegerea Procurorului General este inerentă atât pentru sistemul Procuraturii în ansamblu, din motivul că perpetuarea interimatului acestei funcții importante generează instabilitate și lipsă de motivație în interiorul instituției, cât și pentru Republica Moldova în contextul, că alegerea noului Procuror General reprezintă una din condiționalitățile care necesită a fi realizate în procesul de începere a negocierilor pentru aderarea țării în UE.

Astfel, acești factori m-au determinat să aplic la concursul nominalizat, fiind motivat de experiența profesională acumulată în funcția de procuror în Procuratura Anticorupție, precum și de curajul și caracterul care îl posed, ce mă îndreptățesc să iau atitudine în aspirațiile de a deveni Procuror General, în scopul de a mă implica plener la procesul de modernizare a Procuraturii și, respectiv, consolidarea întregului corp de procurori pentru a depăși provocările profesionale împreună.

Este relevant să menționez că îndeplinesc cerințele legale de accesare în funcția de Procuror General, mai mult ca atât, profilul candidatului la această funcție corespunde domeniului meu ocupațional și aptitudinilor profesionale, personale de care dispun, necesare exercitării atribuțiilor necesare funcției la care candidez.

Am o experiență de activitate în organele Procuraturii de peste 9,5 de ani, iar în prezent activez în calitate de procuror în instituția unde am început cariera și care m-a format ca profesionist și personalitate în cadrul Procuraturii Anticorupție.

Până la numirea mea în funcție de procuror, am activat în perioada 2010-2012 în calitate de ofițer de urmărire penală în cadrul IP Centru al IGP al mun.Chișinău, astfel fiind mereu un om al acțiunii, am fost implicat continuu în domeniul exercitării urmăririi penale, fiind și principala activitate desfășurată ultimii ani.

În anul 2014 am absolvit Institutul Național al Justiției, cu cea mai înaltă medie dintre cei 25 de absolvenți, fapt care a generat câștigarea concursului pentru numirea în funcția de procuror în Procuratura Anticorupție, desemnat prin hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor Nr. 12-161/14 din 04 septembrie 2014. Menționez, că sunt absolventul USM, Facultatea de Drept, Specializarea Drept internațional, iar în anul 2018 în cadrul ULIM am obținut Diploma de master la Specializarea Științe penale.

Experiența mea de procuror pe care am acumulat-o în perioada 2014-2024, perioadă în care am exercitat urmărirea penală, totodată reprezentând acuzarea de stat în cauzele penale

de o complexitate deosebită și o rezonanță socială sporită, îmi conferă convingerea că voi putea face față tuturor dificultăților apărute în contextul exercitării funcției de Procuror General.

Totodată, în anii de activitate în Procuratură, am participat la numeroase cursuri de perfecționare și Leadership, atât în țară cât și peste hotare, am fost încurajat de mai multe ori, inclusiv cu acordarea, în anul 2022, pentru exercitarea exemplară a atribuțiilor de serviciu, pentru inițiativă și operativitate manifestată pe parcursul activității în cadrul Procuraturii Anticorupție, a distincției insigna de piept „Eminent al Procuraturii”.

Prin urmare, o atenție sporită va fi acordată în continuare prevenirii și combaterii corupției și actelor conexe corupției, a criminalității organizate transnaționale și a formelor grave ale criminalității economice și financiare, infracțiunilor prin care sunt fraudate fondurile europene și alte surse investiționale parvenite de la partenerii de dezvoltare a țării. Mă voi orienta activ spre recuperarea bunurilor infracționale în scopul restituirii prejudiciilor produse prin săvârșirea infracțiunilor, confiscarea beneficiilor obținute prin săvârșirea infracțiunilor, inclusiv, aplicarea confiscării extinse.

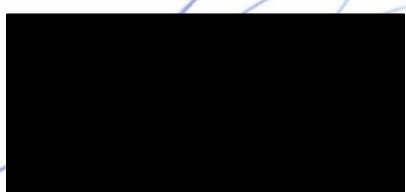
Paralel cu activitatea de exercitare a urmăririi penale, de curând practic și activitatea didactică, în prezent fiind lector universitar în cadrul Academiei de Poliție Ștefan cel Mare, la fel sunt responsabil de domeniul activității speciale de investigație efectuată de Procuratură în comun cu CNA, precum și responsabil pentru respectarea regimului secret în Procuratură, fapt care mă va ajuta în activitate managerială, în parte ce ține de promovarea perfecționării continue și încurajarea autoinstruirii.

În consecință, consider că următorul Procuror General trebuie să aibă o abordare curajoasă și reformatoare pentru a organiza eficient instituția Procuraturii, este esențial să fie o persoană cu înalte calități morale și profesionale care cunoaște sistemul pe interior, iar calitățile manageriale reprezintă un rol aparte, care pot fi dobândite prin autoperfecționare și nu doar prin experiența de procuror conducător, astfel faptul că până în prezent am deținut doar funcții de execuție nu mă împiedică să afirm că posed suficiente calități pentru a fi un lider al Procuraturii, nu doar un manager superior.

Consider că posed aptitudini profesionale și personale pe care trebuie să le dețină Procurorul General, sunt o persoană sinceră și deschisă, care va pune în valoare integritatea și imparțialitatea, am aptitudini de comunicare și de negociere, sunt responsabil și cu spirit de inițiativă, adept al competenței și eficienței, astfel, sunt determinat de a depune toată diligența în modernizarea Procuraturii, fiind conștient de riscurile ce derivă din competența funcției de Procuror General, pe care mi le asum.

Cu înaltă considerație,

Alexandru Cernei, procuror în Procuratura Anticorupție

Procuratura Republicii Moldova

C O N C E P T

de management și dezvoltare instituțională

pentru perioada 2024 - 2031

candidat la funcția de Procuror General

Alexandru Cernei

Chișinău

15 mai 2024

CUPRINS

Introducere.....	2-3
Prezentarea generală a Procuraturii Republicii Moldova.....	4-6
Analiza problematicelor instituționale	7-9
Priorități, obiective și măsurile ce urmează a fi întreprinse.....	10-16
Mecanisme de monitorizare și evaluare a riscurilor.....	17-18
Concluzii.....	19

Introducere

O premisă acceptată pe plan internațional ca element necesar unui sistem juridic efectiv și eficient, este un serviciu al Procuraturii funcțional, independent, autonom și transparent. Standardele internaționale, asumate de Republica Moldova, stabilesc ferm că astfel de garanții ca independență și autonomia nu sunt date procurorilor în propriul lor interes, ci sunt acordate în interesul supremației legii și a celor care caută și doresc îndeplinirea justiției.

Rolul esențial al Procuraturii într-o societate democratică, este amplificat de atenția sporită acordată activității și dezvoltării acesteia. Parte a strategiei de reformare a sectorului justiției, reforma procuraturii constituie un subiect continuu, atât pe agenda de politică internă, cât și în cadrul dialogului cu partenerii externi. În contextul dat, este imperativ de a asigura, în primul rând, o activitate eficientă a tuturor subdiviziunilor procuraturii. Respectiv, rolul Procurorului General este de a garanta un echilibru rezonabil între aspectele relevante oferite de continuitate și necesitatea de reformare. Nu mai puțin dificilă este și sarcina de a reda încrederea în Procuratură și de a spori gradul de eficiență a acesteia în condițiile în care multe dintre eventualele schimbări vor da roade doar după scurgerea unei perioade de timp. Spre exemplu, chiar dacă se va reuși să se instaureze un sistem perfect de selectare și promovare a cadrelor, acesta va începe să dea roade abia în viitor, iar noul Procuror General va avea misiunea complexă să asigure schimbarea modului de activitate al instituției.

Procuratura trebuie să aibă un rol cheie în asigurarea funcționării sistemului justiției penale într-un mod independent și imparțial. Pentru aceasta, Procuratura trebuie să fie protejată de ingerințe sau influențe necorespunzătoare, inclusiv influențe venite din partea Legislativului și Executivului, astfel încât dialogul și interacțiunea între aceste autorități publice să se bazeze pe principiul separației puterilor și pe respectul reciproc în interesul cetățeanului și al societății.

Atât Procuratura Generală, cât și procuraturile specializate și teritoriale, ca părți componente ale sistemului unic, centralizat și ierarhic, au nevoie de un

management pozitiv și o planificare strategică corespunzătoare. Procurorii-șefi au sarcina de a gestiona corect reformele și a stabili un set de acțiuni concrete pentru implementarea lor.

Programul de dezvoltare strategică (în continuare PDS), pe care îl propun în calitate de candidat la funcția de Procuror General, reprezintă un act de planificare a activității Procurorului General, văzut atât din punct de vedere al managementului resurselor interne, cât și din punct de vedere al calității procesuale cheie, pe care îl conferă funcției respective Constituția, Legea cu privire la Procuratură și Codul de Procedură Penală.

Fiind un act adaptabil, din punct de vedere al acțiunilor suplimentare, care urmează a fi implementate, în funcție de cerințele și necesitățile sociale existente la acel moment, totuși Programul de Dezvoltare Strategică va reprezenta acea piatră de temelie în activitatea pe care mi-o propun să o desfășor în calitate de Procuror General. Este important a conștientiza faptul că fără trasarea unor priorități pe termen scurt, mediu și lung, este imposibil a îndeplini acele obiective puse în fața instituției Procuraturii și de a face față provocărilor, cu care se confruntă în ultimii ani procurorii.

Prezentarea generală a Procuraturii Republicii Moldova

Activitatea organelor procuraturii este desfășurată în conformitate cu prevederile Constituției RM, a Legii nr.3 din 25.02.2016 cu privire la procuratură, a Legii nr.159 din 07.07.2016 cu privire la procuraturile specializate, alte acte normative și regulamentele interne, potrivit standardelor naționale și internaționale de justiție.

Astfel, procuratura este o instituție autonomă în cadrul autorității judecătorești. Articolul 124 alin. (1) din Constituție stabilește că Procuratura reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor, conduce și exercită urmărirea penală, reprezintă învinuirea de stat în instanțele judecătorești în condițiile legii.

Procuratura este o instituție publică autonomă în cadrul autorității judecătorești care, în procedurile penale și în alte proceduri prevăzute de lege, contribuie la respectarea ordinii de drept, efectuarea justiției, apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanei și ale societății. Rolul Procuraturii în asigurarea unei societăți democratice bazată pe supremația legii și respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor este concretizat de atribuțiile ei nemijlocite, stipulate în actele normative enunțate.

În condițiile legii, Procuratura conduce și exercită urmărirea penală și reprezintă învinuirea în instanța de judecată; organizează, conduce și controlează activitatea organelor de urmărire penală în cadrul procesului penal; efectuează, inclusiv din oficiu, controlul asupra respectării legislației privind activitatea specială de investigații; efectuează, inclusiv din oficiu, controlul asupra respectării legislației privind înregistrarea sesizărilor despre săvârșirea sau pregătirea săvârșirii unor infracțiuni; pornește, examinează și participă la judecarea cauzelor contravenționale; asigură asistența juridică internațională în materie penală și colaborarea internațională în domeniul său de activitate; participă la implementarea unitară a

politicii naționale și internaționale a statului în materie penală; prezintă propuneri privind perfecționarea legislației și participă la elaborarea de acte normative în domeniul său de activitate; aplică măsurile de protecție a martorilor, a victimelor infracțiunii și a altor participanți la procesul penal; în cazul neînceperii sau al încetării urmăririi penale, în condițiile legii, intentează acțiunea civilă și participă la examinarea acesteia; exercită controlul privind respectarea legilor în aplicarea măsurilor de protecție a martorilor, a victimelor infracțiunii și a altor participanți la procesul penal; examinează cereri și petiții conform competenței.

Conform Recomandării nr. 1604(2003) a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei privind rolul procuraturii într-o societate democratică guvernată în baza principiului supremației legii, procurorul are un rol esențial în domeniul de asigurare a securității și libertății în întreaga societate europeană prin protecția principiului supremației legii, prin garantarea drepturilor și libertăților persoanelor bănuite sau acuzate de comiterea infracțiunilor și prin supravegherea funcționării corespunzătoare a organelor responsabile pentru investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor.

Republica Moldova este parte a Consiliului Europei din anul 1995 și activitatea pe segmentul justiției în ansamblu este subordonată rigorilor și standardelor statuate în documentele adoptate la nivelul Consiliului. În această ordine de idei, prezentul PDS urmărește obiectivul de a îmbunătăți procedura de îndeplinire a atribuțiilor procuraturii și de a da tonul de impulsie a evoluțiilor pozitive a rolului acesteia în stat.

Activitatea organelor procuraturii trebuie să se desfășoare în conformitate cu principiul transparenței și presupune garantarea accesului societății și al presei la informații, cu excepțiile prevăzute de lege. Prin o bună colaborare cu sursele de informare în masă, poate fi promovată imaginea procuraturii și sporită încrederea populației în activitatea acesteia.

Procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă

posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează. Principiul independenței exclude posibilitatea subordonării Procuraturii autorității legislative și executive, precum și influenței sau imixtiunii altor organe și autorități ale statului în îndeplinirea atribuțiilor de către aceasta. Procurorii își organizează activitatea și o desfășoară în baza principiului autonomiei, asigurat prin independență procesuală și control judecătoresc.

Un alt principiu funcțional în activitatea procuraturii este controlul ierarhic intern, care asigură exercitarea dreptului procurorului ierarhic superior de a verifica, exclusiv în condițiile stabilite de lege, legalitatea deciziilor emise de procurorul ierarhic inferior. Pe lângă aceste principii, exercitarea funcțiilor și atribuțiilor procuraturii este subordonată principiilor generale ale dreptului, în vederea asigurării respectării drepturilor și intereselor generale ale societății.

Analiza problematicilor instituționale.

Factorii interni:

1. Punctele forte (avantaje instituționale):

- Existența reglementărilor legislative suficiente pentru activitatea Procuraturii (Legea cu privire la Procuratura, Legea privind procuraturile specializate, modificările și completările la legislația procesual penală și civilă) , fapt confirmat prin evaluările mai multor organisme internaționale și europene;
- Capacitarea și funcționarea procuraturilor specializate (PA și PCCOCS);
- Alegerea de către Adunarea Generală a Procurorilor a membrilor Colegiului Superior al Procurorilor, inclusiv desemnarea celor din rândurile societății civile;
- Modificările legislative recente care au determinat transferul Inspecției Procurorilor în subordinea Consiliului Superior al Procurorilor și, respectiv, inițierea procedurilor de concurs pentru selectarea inspectorilor și, respectiv, a inspectorului-șef;
- Implementarea sistemului de salarizare a procurorilor, similar celui al magistraților, conform cerințelor Comisiei de la Veneția stabilite în Raportul privind standardele europene referitoare la independența sistemului judiciar (partea a II-a sistemul procuraturii) nr.CDL-AD (2010)040;
- Sedii în fiecare unitate administrativă și angajați calificați în cadrul Procuraturii;
- Criterii bine definite ale integrității și verificarea candidaților la funcția de procuror, inclusiv trasarea clară a principiilor etice și normelor de conduită;
- Condiții exhaustive privind angajarea, evaluarea performanțelor, promovarea și demisia procurorilor;
- Instruire continuă conform unor cerințe bine-stabilite și necesităților procurorilor;
- Delimitarea normativă a ierarhiei procurorilor în administrativă și procesuală;
- Prevederi legale privind fortificarea Procuraturii Anticorupție, după standarde moderne europene;
- Optimizarea structurii Procuraturii Generale după intrarea în vigoare, la data de 01.08.2016, a Legii cu privire la Procuratură;
- Instruirea periodică a procurorilor șefi în domeniul managementului modern al resurselor;
- Asistența sporită din partea partenerilor de dezvoltare în domeniul reformei și funcționării Procuraturii.

2. Punctele slabe (dezavantaje organizaționale):

- Lipsa unei strategii eficiente de comunicare;
- Riscurile profesionale care conduc fie la acțiuni de intimidare, corupere sau, după caz, demisie din organele procuraturii;
- Lipsa echipamentului și instruirii specializate pentru procurori în vederea combaterii crimei organizate și actelor de corupție;
- Ingerințe externe și interne în activitatea procurorului;
- Interpretarea extensivă a noțiunii de procuror ierarhic superior în cadrul procedurilor penale;
- Formalismul, uneori, prea rigid a procedurii penale, care duce indubitabil la creșterea volumului de lucru;
- Resurse umane și materiale limitate în desfășurarea activității de procuror;;
- Echipament și soft IT nesecurizate și depășite pe alocuri, care expun riscurilor confidențialitatea urmăririi penale și eficiența activității de procuror; Numărul insuficient de training-uri dedicate domeniului comunicării cu mass-media și relațiilor cu publicul;
- Lipsa unor dezbateri publice transparente asupra conceptului de atribuire a statutului de magistrat procurorilor, fapt care pune la îndoială independența și autonomia Procuraturii;
- Proceduri anevoioase de ridicare a imunităților pentru tragerea la răspundere penală a persoanelor de demnitate publică, inclusiv deputați și judecători;
- Sistem depășit al managementului cauzelor penale și de repartizare a dosarelor în procuratură;
- Digitalizare insuficientă a sistemului Procuraturii (e- dosar);
- Lipsa prevederii legale de investire a Procuraturii cu drept de inițiativă legislativă.

Factori externi:

3. Oportunitățile (elemente externe posibil a fi exploatate):

- Programe de dezvoltare strategică și planuri elaborate de parteneri de dezvoltare;
- Asistența sustenabilă din partea organizațiilor și organismelor internaționale;
- Conlucrarea cu mass-media și ONG-urile privind îmbunătățirea imaginii Procuraturii;
- Legislație nouă cu privire la Procuratură conformă standardelor europene;
- Implementarea recomandărilor experților europeni în domeniul de prevenire și combatere a corupției în rândurile procurorilor;
- Acorduri de cooperare inter-instituționale și internaționale;
- Propuneri privind proiecte de legi care să stabilească soluții de

reglementare a domeniilor problematice în activitatea procurorilor, expediate Ministerului Justiției pentru îmbunătățirea cadrului legislativ referitor la activitatea Procuraturii și organelor de urmărire penală.

4. Amenințările (influențe externe care cauzează probleme):

- Riscul de intervenție din partea altor exponenți ai puterii de stat în activitatea Procuraturii;
- Dependența bugetară totală a Procuraturii de voința executivului și legislativului, ale căror decizii depind de factori politici (lipsa unor garanții ferme în actele normative privind menținerea coordonatelor generale ale bugetului Procuraturii, care să nu fie modificate decât cu o majoritate calificată);
- Comentarea, de către reprezentanții celorlalte puteri de stat, pe criterii politice, a deciziilor emise de procurori, chiar și în condițiile derulării procelor penale până la epuizarea căilor de atac prevăzute de lege;
- Influențe crescute din exterior (inclusiv prin presiuni exercitate) pentru a determina rezultatul activității procurorilor, inclusiv prin coruperea lor;
- Probleme de transparență decizională.

Priorități, obiective și măsurile ce urmează a fi întreprinse

1. Fortificarea capacităților instituționale ale Procuraturii și garantarea independenței procurorilor

Din analiza evoluției legislației care reglementează instituția Procuraturii, deducem că, de iure, au fost instituite garanții suficiente pentru asigurarea independenței procurorului și a autonomiei instituției Procuraturii, însă de fapt lucrurile sunt percepute altfel atât de înșiși procurori, cât și de societate în ansamblu.

Deși Legea cu privire la Procuratură și ultimele modificări ale Codului de procedură penală au înlăturat posibilitatea procurorilor ierarhic superiori să reexamineze temeinicia și legalitatea deciziilor adoptate de procurorii ierarhic inferiori, au stabilit un sistem de ierarhie procesuală în două nivele, precum și obligația ca indicațiile urmează a fi date în scris și fără a se referi la soluția de finalizare a cauzei, totuși în scopul asigurării unei independențe real percepute, s-ar impune ca indicațiile scrise pe dosare să fie sistematizate corespunzător, iar cele verbale să fie verificate dacă nu constituie abateri disciplinare de imixtiune ilegală în activitatea procurorilor.

Totodată, voi pleda pentru atribuirea statutului de magistrat procurorilor, atâta timp cât acest statut garantează independența reală a procurorilor atât din punct de vedere procesual, cât și al garanțiilor și beneficiilor sociale prevăzute pentru judecători, în conformitate cu cerințele impuse de Consiliul Europei. Această discrepanță între profesiile de judecător și procuror (deși ambii sunt deopotrivă actori importanți ai actului de justiție), manifestată prin lipsa unei independențe echivalente celei atribuite statutului de magistrat creează anumite incertitudini și percepții de inferioritate a procurorilor, majoritatea din ei fiind convinși că anume atribuirea statutului de magistrat va redresa această situație și va spori încrederea în actul de justiție.

Consolidarea responsabilității procurorilor pentru activitatea desfășurată, de asemenea este un element-cheie de implementare a principiului independenței acestora, dat fiind faptul că fiecare dintre ei urmează să își asume gradul de eficiență și calitate a deciziilor adoptate.

Procedurile disciplinare inițiate în privința procurorilor urmează să fie tratate cu maximă exigență, pentru a nu crea impresia unei indulgențe evidente.

Pledez, de asemenea, și pentru consolidarea capacităților Procuraturii privită ca instituție autonomă în cadrul puterii judecătorești, care să nu fie supusă influențelor necorespunzătoare din partea reprezentanților puterilor executive și legislative în adoptarea deciziilor pe cauze individuale, limitarea dependenței bugetare de discreția și latitudinea executivului și legislativului.

Instrumentarea cauzelor de rezonanță, a celor care implică crima organizată și corupția la nivel înalt reprezintă una din acele provocări care marchează societatea și anume gestionarea reușită a acestor dosare va duce la întărirea capacităților instituționale a Procuraturii și, implicit, la creșterea încrederii publicului în Procuratură. În mare măsură, reușita acestor deziderate, depinde de capacitățile profesionale și morale ale Procurorului General, care poate gestiona ca un adevărat lider aceste situații.

2. Prevenirea și combaterea corupției și conștientizarea măsurilor de integritate în rândurile procurorilor.

Un instrument important de întărire a capacităților instituționale, la care m-am

referit, constă în prevenirea și combaterea corupției în rândurile procurorilor, precum și sensibilizarea publicului referitor la esența activității procurorilor, obligația de rezervă a acestora, impusă de lege și de standardele internaționale, criteriile de integritate a procurorilor și modul (instituțiile abilitate) de verificare a acestora.

Promovarea regulilor de integritate morală și profesională a procurorilor reprezintă acea piatră de temelie care stă la baza prevenirii corupției în rândurile procurorilor. Sunt pe poziția fermă că procuratura ar trebui să investigheze prompt și eficient orice sesizare privind încălcarea regimului de declarare a averilor și intereselor personale, începând cu proprii angajați, astfel încât a elimina orice dubiu perceput în societate precum că procuratura reprezintă o castă închisă și privilegiată. Un rol aparte în prevenirea corupției în rândurile procurorilor le revine avertizorilor de integritate a căror protecție este foarte importantă, pentru a consolida existența acestui mecanism.

Principiul după care ar trebui să se conducă următorul Procuror General în combaterea flagelului corupției în rândurile procurorilor este de toleranță zero și examinarea tuturor acuzațiilor de corupție în mod obiectiv, nebazate pe criterii selective, iar rezultatul să fie adus la cunoștința publicului.

Un rol aparte în sporirea conștientizării asupra riscurilor de integritate îi revin instruirii procurorilor, iar Procurorul General ar trebui să aibă o poziție pro-activă în acest sens prin identificarea propunerilor de stabilire a curriculei INJ și supraveghere a procesului de îndeplinire a orelor necesare instruirii continue, în special pe chestiuni de etică, deontologie, integritate profesională, interacțiunea cu terții și restricțiilor altor activități incompatibile cu statutul de procuror.

3. Asigurarea autonomiei financiare și îmbunătățirea gestionării resurselor umane și materiale

Autonomia financiară, asigurată și garantată de Procurorul General reprezintă una din măsurile importante de contracarare a interferenței nejustificate din partea executivului și legislativului în activitatea Procuraturii. Pentru atingerea acestui deziderat, se impune ca Procurorul General, în calitatea sa de ordonator principal de finanțe al Procuraturii să elaboreze planuri de cheltuieli, optimizate conform cerințelor prioritare identificate, să prevadă în buget acele alocări necesare asigurării

activității cotidiene a Procuraturii și asigurării în primul rând cu retribuții ale activității tuturor angajaților instituției. O strategie generală de cheltuieli preconizate pentru termen scurt, mediu și lung (pe durata mandatului Procurorului General) urmează a fi adoptată, în acest sens. Necesitățile urmează a fi identificate prin proceduri de consultări directe cu procurorii conducători, care vor identifica necesitățile primare care urmează a fi acoperite, cărora li se va da prioritate. Menținerea unui dialog constructiv cu executivul și legislativul în vederea identificării necesităților bugetare este imperios necesar, astfel încât procurorii să fie asigurați material la locul de muncă, iar lipsa de echipamente necesare (de gen birotică, calculatoare, imprimante, consumabile și periferice, mobilier, etc.) să fie de domeniul trecutului. De asemenea, identificarea sediilor și repararea celor existente care să corespundă cerințelor procuraturii moderne reprezintă o prioritate și o provocare pentru viitorul Procuror General. Voi pleda, de asemenea, pentru stabilirea unor garanții sociale ale procurorilor corespunzător celor prevăzute de lege pentru judecători, potrivit standardelor internaționale relevante acestui domeniu.

În ceea ce privește politica de cadre, este necesar a asigura promovarea la funcții de conducere a persoanelor care se bucură de calități morale ireproșabile și capacități profesionale înalte, un loc aparte revenindu-i calităților de manager ale candidatului. Deși promovarea reprezintă atribuție exclusivă a organelor de autoadministrare, totuși Procurorul General în calitatea sa conform legii este cel care, prin emiterea ordinului nemijlocit, are ultimul cuvânt, în acest sens, însă fără a abuza de competențele sale.

Există o percepție de mai mulți ani în cadrul Procuraturii precum că există procuraturi mai atractive (cele din raza municipiului Chișinău sau municipiul Bălți, deși volumul de lucru este mai mare) și mai puțin atractive (precum cele teritoriale), iar rolul noului Procuror General este de a asigura un climat de muncă deopotrivă favorabil în aceste procuraturi, astfel încât să nu fie create diferențe majore între aceste procuraturi din punct de vedere a atractivității și potențialului de creștere profesională.

4. Îmbunătățirea imaginii, a percepției societății față de instituția Procuraturii și a transparenței decizionale

Asigurarea nivelului înalt de transparență în procesul decizional și creșterea sensibilizării publicului față de Procuratură reprezintă una din provocările majore, căreia Procurorul General urmează să îi acorde atenția necesară, fiind vigilent la fiecare dintre segmentele incidente acestui domeniu (echilibrul între confidențialitatea stabilită prin lege și dreptul publicului de a fi informat).

Îmbunătățirea platformei de comunicare, implementarea Strategiei de comunicare și atitudinea pro-activă a Procuraturii față de public și mass-media reprezintă măsurile care urmează a fi luate. Instruirea are un loc aparte pentru atingerea acestui deziderat, iar în calitate de Procuror General voi pleda pentru instituirea funcțiilor de ofițeri de presă pe lângă procuraturile specializate și cele teritoriale, instruirea mai intensă a procurorilor privind comunicarea cu presa și comportamentul pe care trebuie să-l aibă, în vederea asigurării unui just echilibru între dreptul la informație pe de o parte și cel al prezumției nevinovăției și a respectării intimității victimelor, pe de altă parte. Consider că site-ul oficial al Procuraturii ar trebui să fie reactualizat ca să corespundă tuturor criteriilor moderne de securitate, utilizare a informației și a unui motor de căutare avansat. Comunicarea rezultatelor investigațiilor derulate de Procuratură este un element cheie în creșterea încrederii publicului în activitate, astfel încât să fie eliminat orice dubiu de impunitate sau subiectivism. Implementarea așa numitei zile a ușilor deschise, reprezintă de asemenea, o oportunitate de a transmite cetățenilor informații cu privire la activitatea procurorilor din primă sursă și, respectiv, de a spori încrederea publicului în activitatea procurorilor.

5. Promovarea conceptului de distribuire și repartizare a dosarelor după principii obiective și clar definite, iar intervenția ierarhică în aceste cazuri să fie clar documentată

Alocarea cauzelor conform principiului specializării, a experienței și a echilibrului just, astfel încât să fie evitate criteriile de favorizare a unui sau a altui procuror ar trebui să constituie acele repere de bază în activitatea procurorilor conducători. În calitate de Procuror General urmează să analizez acest principiu și să

creez un mecanism intern de alocare a cauzelor după criterii obiective, luând ca bază experiența altor țări, astfel încât să fie diminuat la minim criteriul subiectiv de distribuire a dosarelor.

De asemenea, sunt de părere că orice intervenție ierarhică în cadrul cauzelor penale să fie motivată și transparentă, fiind necesară ducerea unei evidențe stricte a tuturor acestor situații. Stabilirea unei platforme de comunicare efectivă cu procurorii conducători, care sunt *per se* procurori ierarhici superior procurorilor din subordinea lor și care, în același timp, sunt subordonați ierarhic Procurorului General, este necesară. Instituirea unei asemenea platforme nu presupune în mod obligatoriu organizarea unor ședințe sistematice și potrivit unui orar dinainte stabilit. Pentru raționalizarea timpului de lucru, ar fi indicat utilizarea posibilităților moderne de comunicare securizate fără a fi necesară prezența fizică. De aceea, noul Procuror General are misiunea de îmbunătățire a sistemelor informatice interne, asigurarea securității informatice și implementarea programelor e- semnătură și e-dosar.

6. Definierea clară a competențelor, utilizarea mai pe larg a dreptului discreționar al procurorului și a medierii în procesul penal pentru micșorarea volumului de lucru

Folosirea mai frecventă de către procurori a acordului de recunoaștere a vinovăției, încurajarea identificării criteriilor care justifică aplicarea măsurilor alternative detenției la etapa de urmărire penală și de judecare a cauzei, al aplicării pe larg a institutului de examinare judiciară a cauzelor în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, a medierii și a dreptului discreționar reprezintă una din sarcinile primordiale care stau la baza activității procesuale desfășurate de procurori, care din cauza formalizării procedurii penale acumulează un volum imens de lucru. Ca rezultat al amendării legislației procesual penale subsecvent intrării în vigoare a legii cu privire la Procuratură și a cadrului normativ conexe, au fost conturate competențele la exercitarea și conducerea urmăririi penale pe anumite categorii de infracțiuni.

Procurorul General va avea misiunea să monitorizeze și să asigure dezvoltarea în timp a eficienței acestor prevederi legale și să creeze mecanismele interne de

evidență a situațiilor de transfer după competență sau retragere a unei cauze penale de la un organ competent la altul, astfel încât intervențiile sale ierarhic superioare să fie ghidate de reguli obiective, stricte, previzibile și neunivoce.

Promovarea inițiativelor de completare a legislației procesual penale și celei material-penale, ca parte a politicii penale, este punctul de reper al activității Procurorului General ca autoritate procesuală. În dezvoltarea acestui gând, consemnez că, în opinia mea, procurorii urmează să revadă modul de abordare a rolului pe care îl are individualizarea pedepselor penale. Condițiile actuale de dezvoltare a jurisprudenței internaționale, raportate la schimbările de percepție în societate, conduc la necesitatea renunțării la rigiditatea excesivă pe domeniul pedepselor penale, fiind potrivite în acest sens discuții care să se refere la ideea umanizării viziunilor ce țin de cuantumul pedepselor penale solicitate/aplicate.

În aceeași ordine de idei, menționez că este necesară elaborarea de propuneri privind modificările în Codul penal, care să stabilească chiar decriminalizarea unor fapte penale, pentru a nu permite situația în care o bună parte a populației are cazier penal pentru fapte, care în esența lor nu au un grad prejudiciabil de infracțiune, iar în alte situații - să fie micșorate plafoanele minime/maxime stabilite pentru unele categorii de infracțiuni.

O altă problemă, care a fost frecvent enunțată de către mecanismele internaționale este frecvența excesivă de aplicare a arestării preventive. Voi releva că, în general, subiectul arestării preventive are un rol sensibil în politica penală, iar sporirea exigențelor internaționale în ce privește dreptul la libertate și siguranță, ne obligă să adoptăm măsuri noi de racordare a viziunilor la principiile stabilite de mecanismele de protecție a drepturilor omului. Statisticile analizate în ultimii ani conduc la percepția că măsura arestării preventive este aplicată excesiv și, în aceste condiții, îmi propun să susțin viziunea ca procurorii să solicite aplicarea acestei măsuri exclusiv în condițiile unei stricte necesități și doar ca măsură excepțională, pledând pentru măsurile alternative, iar prelungirea acestora să se conformeze re-analizării temeiurilor, care au stat la baza aplicării.

Mecanisme de monitorizare si evaluare a riscurilor

Monitorizarea si evaluarea Programului de Dezvoltare Strategică a Procuraturii se va realiza după regulile generale de monitorizare și evaluare. Obiectivele fixate în cadrul PDS vor fi realizate prin acțiunile concrete de monitorizare care vor fi fixate în planul de acțiuni semestrial.

Monitorizarea va constitui un proces continuu, axat pe identificarea progreselor la implementarea obiectivelor/acțiunilor PDS. În rezultatul monitorizării vor fi identificate performanțele privind atingerea rezultatelor propuse, precum și factorii care contribuie, împiedică sau periclitează obținerea rezultatelor. Procesul de monitorizare și evaluarea PDS va fi coordonat de Procurorul General. Rapoarte de monitorizare vor fi elaborate semestrial în vederea identificării gradului de atingere a rezultatelor anuale și a necesității efectuării unor măsuri corective în perioada care urmează, urmând a fi incluse în următorul plan semestrial de activitate.

Procesul evaluării implementării PDS-lui se va realiza în 2 etape:

1. Evaluarea anuală, efectuată în baza planului semestrial de activitate a Procuraturii. Rezultatele acestei evaluări vor fi expuse în raportul anual de activitate. În conformitate cu performanța atinsă în anul precedent și în baza obiectivelor prevăzute în PDS va fi elaborat planul de activitate pentru perioada ulterioară.

2. Evaluarea finală, va fi realizată în ultimul an de implementare a PDS-ului și va rezulta în raportul de evaluare finală. Această evaluare are scopul de a prezenta informația necesară pentru definitivarea PDS-lui pentru perioada următoare de planificare.

Raportul anual de evaluare va conține atât realizările, cât și eșecurile privind implementarea planului anual și atingerii indicatorilor de performanță.

Raportul de evaluare va identifica factorii care au influențat succesul sau insuccesul realizării, planificării activităților pentru anul viitor.

Raportul la fel poate indica necesitatea actualizării Obiectivelor PDS în cazul modificării circumstanțelor.

Managementul procuraturii în contextul realităților țării trebuie să fie asigurat printr-un model de maximă consultanță și transparență. Identificarea priorităților și domeniilor strategice de intervenție, unificarea practicilor de procuror, evaluarea

riscurilor trebuie să devină subiecte planificate și realizate de către un Organ Consultativ constituit, inclusiv cu reprezentanți ai mediului academic, partenerilor de dezvoltare și ai societății civile, pe lângă Procurorul General drept mecanism de monitorizare a activității procurorilor din sistem.

Am ferma convingere că contribuția unor persoane profesioniste, care analizează situația, ca fiind terți, pot oferi plus-valoare de obiectivitate și o viziune imparțială în ceea ce privește direcțiile de activitate ale procurorilor și actualizarea acestora în raport cu tendințele și modificările sistemului de drept. Totodată, un asemenea mecanism va permite sporirea gradului de încredere în activitatea Procuraturii și, pe cale de consecință, îmbunătățirea imaginii acesteia, ca fiind un important organ în arhitectura instituțională a sistemului public din țara noastră.

Concluzii

Prezentele repere ale Conceptului de dezvoltare instituțională a procuraturii au menirea de a asigura implementarea cu succes a politicii penale a statului și desfășurarea atribuțiilor Procuraturii Republicii Moldova în conformitate cu bunele practici stabilite de cadrul legal și recomandările experților internaționali.

Procurorul General are responsabilitatea de a organiza și de a predispuce activitatea instituției spre tendințele de reformare actuale. Este important ca în calitate de manager, să manifeste adaptibilitate la condițiile socio-economice și realitatea socială.

În calitate de candidat la funcția de Procuror General, consider că dispun de aptitudinile și abilitățile necesare pentru realizarea obiectivelor propuse.

Sunt conștient de misiunea complexă și sarcina dificilă care revine unui Procuror General, iar asumarea acestei responsabilități se bazează în primul rând pe identificarea elementelor demnității profesionale, la care m-am racordat timp de aproape 10 de ani de când activez în funcția de procuror. Toate aceste concluzii pe care le-am expus îmi dau certitudinea că prin efort consecvent, bazat pe lege și responsabilitate este posibilă atingerea obiectivelor propuse.

Candidat la funcția de Procuror General [REDACTED] **Alexandru Cernei**